

Veiligheidsplan ‘Tijdelijke huisvesting alleenstaande minderjarige asielzoekers, locatie: Sparrenlaan 9 te Aerdenhout, gemeente Bloemendaal’

Status: Vast gesteld door college van B&W Bloemendaal d.d. 24 september 2024

Openbaar d.d. 22 november 2024.

Inhoudsopgave

1. Algemeen

1.1 Aanleiding

1.1.1 Doelstelling

1.1.2 Locatie en reikwijdte

1.2 Geldigheid Veiligheidsplan

2. Organisaties en verantwoordelijkheden

2.1 Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA)

2.1.1 COA medisch zorg

2.1.2 COA zorg, rust, orde en telefonische bereikbaarheid

2.2 Burgemeester openbare orde & veiligheid

2.3 Politie handhaving (rechts)orde

2.4 Gemeentelijk toezicht en handhaving

2.5 Heldere aanspreekpunten]

3. Veiligheid en leefbaarheid

3.1 Huisregels COA

3.2 Veiligheid en leefbaarheid binnen de opvanglocatie

3.2.1 Beheer van de opvanglocatie

3.3 Veiligheid en leefbaarheid buiten de opvanglocatie

3.3.1 Melden van overlast / incidenten

4. Strafbare feiten / ernstige ordeverstoringen

5. Bewustwording / signaleren radicalisering

6. Communicatie, afstemming en overlegstructuren

7. Aanpassingen in de omgeving van de opvanglocatie

Bijlage Veiligheidsplan

onderwerpen

1. Huisregels COA

1. Algemeen

1.1 Aanleiding

- a. De tijdelijke huisvesting van maximaal 30 alleenstaande minderjarige vreemdelingen, conform de afspraken in de bestuursovereenkomst d.d. 16 augustus 2024.
- b. Het COA en gemeente Bloemendaal komen tot inhoudelijke afspraken en leggen deze vast in een bestuursovereenkomst en bijbehorende werkafspraken.

1.1.1 Doelstelling

Het doel van dit plan is uitwerking van een randvoorwaarde die onder punt b (vorige alinea) valt. Het behelst een samenhangend pakket aan maatregelen en afspraken te realiseren om de gewenste leefbaarheid en veiligheid in en rondom (directe nabijheid en openbare ruimte) de tijdelijke opvang zo goed mogelijk te waarborgen en ongewenste gedragingen te beperken en waar mogelijk te voorkomen.

1.1.2 Locatie en reikwijdte

Het veiligheidsplan (het plan) beschrijft de afspraken met betrekking tot de leefbaarheid en veiligheid van de opvang van asielzoekers in de tijdelijke opvanglocatie Sparrenlaan 9. Het plan bevat operationele afspraken tussen de gemeente, politie en het COA. Het plan biedt ook specifieke informatie over de voorbereiding op mogelijke incidenten tijdens de opvang.

Dit veiligheidsplan is complementair aan de bestuursovereenkomst en aanvullende werkafspraken. Bij de term veiligheidsplan kunnen verschillende beelden ontstaan. Zo is dit plan geen bedrijfsnood- of bedrijfshulpverleningsplan (daarvoor is het COA verantwoordelijk). Dit Veiligheidsplan moet gezien worden als een kader waarbinnen nadere uitwerkingen middels werkafspraken op het gebied van openbare orde en veiligheid plaatsvinden en helderheid ontstaat over de verantwoordelijkheden van betrokken actoren. Bij de totstandkoming van dit plan zijn de zorgen en opvattingen van omwonenden zoals opgehaald tijdens gesprekken en informatiebijeenkomsten, zoveel mogelijk meegenomen.

1.2 Geldigheid veiligheidsplan

Het plan wordt door de burgemeester besproken met de lokale driehoek (burgemeester, politie en Openbaar Ministerie) en het COA. Vaststelling gebeurt door het college van burgemeester en wethouders, vanwege de raakvlakken met andere portefeuilles. Daarna wordt het plan gedeeld met de gemeenteraad. Het plan is dynamisch en kan tussentijds worden gewijzigd en bijgesteld, in afstemming met de lokale driehoek, naar aanleiding van incidenten, evaluaties of andere ontwikkelingen.

Het veiligheidsplan treedt in werking op de dag dat de opvanglocatie wordt geopend.

2. Organisaties en verantwoordelijkheden

De lokale verantwoordelijkheden op het gebied van openbare orde en veiligheid op en rond de opvanglocatie zijn (kortweg) als volgt verdeeld tussen COA, gemeente en politie.

2.1 COA

Het COA is verantwoordelijk voor de opvang, begeleiding en in-, door- en uitstroom van asielzoekers. Het COA huisvest en begeleidt op een professionele manier mensen in een kwetsbare positie in een veilige en leefbare omgeving. De beheersing van incidenten, calamiteiten en crises is daarbij een onmisbare taak die het COA op een professionele wijze invult. Hierbij vindt afstemming plaats met bijvoorbeeld de gemeente en de politie.

2.1.1 Het COA is verantwoordelijk voor de organisatie en financiering op het gebied van medische zorg. De uitvoering hiervan valt niet onder het veiligheidsplan.

2.1.2 Het COA

Het COA is verantwoordelijk voor 24/7 aanwezigheid, zorg, rust en orde in de opvanglocatie en de daarbij behorende buitenruimte. Het COA draagt er zorg voor dat de locatie 24/7 telefonisch te bereiken is.

2.2 Gemeente - burgemeester

De burgemeester is verantwoordelijk voor de handhaving van de openbare orde (en veiligheid) en de hulpverlenende taak van de politie. De burgemeester voert regelmatig overleg met de politie in het Politie Overleg en met de teamleiding van politie en de officier van justitie in de Bestuurlijke Driehoek Kennemer Kust. In deze overleggen is de opvanglocatie indien van toepassing een agendapunt. De burgemeester en officier van justitie maken op grond van artikel 13 van de Politiewet in het driehoeksoverleg afspraken over de inzet van politie in de gemeente.

2.3 Politie

De politie is verantwoordelijk voor de daadwerkelijke handhaving van de (rechts)orde. Rondom zaken die de opvanglocatie aangaan vindt nauwe samenwerking met gemeente en COA plaats. De politie heeft een contactpersoon, in deze de wijkagent, die tijdens de doorlooptijd van de opvanglocatie fungeert als vast aanspreekpunt en aansluit bij (veiligheid)overleggen.

2.4 Gemeentelijk toezicht en handhaving (Team Toezicht en Handhaving)

De gemeentelijke handhavers (en toezichthouders) en dan met name de buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's) van het team Toezicht en Handhaving hebben een ondersteunende taak in de handhaving van de (recht)orde en met name in het toezicht. Rondom zaken die de opvanglocatie aangaan vindt nauwe samenwerking met de politie en het COA plaats. Het team Toezicht en Handhaving heeft een contactpersoon die tijdens de doorlooptijd van de opvanglocatie fungeert als vast aanspreekpunt en aansluit bij de veiligheidsoverleggen.

De gemeentelijke programmamanager heeft/houdt heeft regelmatig en intensief contact met de locatie manager van en op de opvanglocatie om de dagelijkse voortgang en ontwikkelingen te bespreken en volgen. Hier worden rapportages van vastgelegd.

2.5 Heldere aanspreekpunten

Heldere aanspreekpunten zijn van ongekend belang om kordaat op te kunnen treden. Voor opening van de opvanglocatie moet helder zijn bij welke contactpersonen van de samenwerkende organisaties partners, inwoners en ondernemers terecht kunnen met vragen, klachten of suggesties.

Gemeente, politie en COA dragen ieder zorg voor één contactpersoon die als vast aanspreekpunt fungeert. De aanspreekpunten nemen ook deel aan het omwonendenoverleg en houden onderling contact.

3. Veiligheid en leefbaarheid

Dit hoofdstuk bevat de veiligheids-/organisatieaspecten en randvoorwaarden die relevant zijn voor de opvanglocatie, omgeving, en overigens ook gelden voor andere opvanglocaties in Nederland.

3.1 Huisregels COA

Zie bijlage.

3.2 Veiligheid en leefbaarheid binnen de opvanglocatie

De leefbaarheid, beheersbaarheid en veiligheid binnen de opvanglocatie (inclusief bijbehorende buitenruimte) is de verantwoordelijkheid van het COA. Bij strafbare feiten of openbare orde verstoringen schakelt het COA de politie in en informeert zij de gemeente. Onderstaand volgt een schematische weergave. De uitwerking staat in de betreffende paragraaf.

WAT	WIE
Beheer in de opvang	COA
Signaleren van spanningen	COA
Dagbesteding	COA
Leefbaar inrichten bijbehorende buitenruimte	COA
Informereren over gedragsregels en begeleiding daarop	COA
Intern opschalen en aanvragen assistentie politie	COA
Terrein opvanglocatie schoonhouden	COA
Tegengaan overlast gevend gedrag en inschakelen politie/ handhaving	COA
Aanwezigheid 24/7 BHV-bezetting	COA
Voldoende opgeleid personeel 24/7 aanwezig	COA

Het COA draagt er in ieder geval zorg voor dat:

- er 24/7 voldoende BHV-bezetting aanwezig is en dat voor opening een bedrijfsnoodplan is verstrekt aan de gemeente;
- het aanwezige personeel voldoende toegerust is om in geval van calamiteiten te kunnen optreden;
- de huisregels die de leefbaarheid in en in de directe omgeving van de opvanglocatie garanderen kenbaar zijn gemaakt en worden nageleefd.
- signalen over spanningen tussen bewoners worden opgepakt en zo nodig nadere maatregelen worden getroffen, eventueel inzet door het sanctiebeleid.

3.2.1 Beheer van de opvanglocatielocatie

Het COA is (24/7) verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken in de opvanglocatie en is daarmee ook verantwoordelijk voor de veiligheid en het welzijn van de asielzoekers. Het COA verplicht zich daarmee zich in te spannen om maatregelen te treffen op het gebied van sociale en fysieke veiligheid alsmede de inzet van afhandelingen van incidenten, klachten en meldingen.

Het COA draagt er in ieder geval zorg voor dat:

- de opvanglocatie 24 uur per dag telefonisch bereikbaar is voor direct omwonenden, inwoners en operationele diensten. Voor opening van de opvanglocatie wordt een telefoonnummer en e-mailadres bekend gemaakt op de website van het COA, de website van de gemeente Bloemendaal en kenbaar gemaakt in de directe omgeving.
- de opvanglocatie alsmede ook de bijhorende buitenruimte leefbaar is ingericht, schoon is en dat er activiteiten worden georganiseerd om verveling tegen te gaan.
- asielzoekers zijn geïnformeerd over de gedragsregels in Nederland. Het COA ziet erop toe dat tijdens de doorlooptijd van de opvanglocatie regelmatig aandacht wordt besteed aan houding en gedrag.

3.3 Veiligheid en leefbaarheid buiten de opvanglocatie

Het COA spant zich in om overlast buiten de opvanglocatie te voorkomen en eventuele overlast die wordt ervaren aan te pakken. Dat doet zij samen met de gemeente, de politie en in overleg met omwonenden. De gemeente Bloemendaal in de persoon van de burgemeester en de politie zijn

verantwoordelijk voor de openbare orde (en veiligheid) in de omgeving van de opvang en in de rest van de gemeente. Overlast kan vele vormen hebben. In de volgende paragrafen wordt beschreven welke maatregelen worden genomen om eventuele overlast te voorkomen en hoe eventueel ervaren overlast kan worden gemeld en behandeld. De (daartoe aangewezen) COA medewerker(s) van de locatie ziet/zien hierop toe. Onderstaand staat de schematische weergave van hetgeen beschreven.

WAT	WIE
Melden van overlast/ incidenten	112 (Spoed) - 0900-8844 (geen spoed)
3.3.1.1	Inzet Politie
Aanwijzen vast aanspreekpunt politie	Politie
Afspraak op locatie (AOL) aanmaken	Politie
Aansluiten bij veiligheidsoverleggen	Politie
3.3.1.2	Inzet Gemeente
Maatregelen fysieke ruimte (verlichting, camera's, fietsenstalling/rekken, etc.)	Gemeente/ COA
Maatregelen verkeer en parkeren	Gemeente
Extra surveillance door handhaving, indien nodig	Gemeente
Aansluiten bij veiligheidsoverleggen	Gemeente/team Toezicht en Handhaving
Organiseren veiligheidsoverleg	Gemeente
3.3.1.3	Inzet COA
Voorlichting alle mogelijke aspecten m.b.t. opvang, etc.	COA
Inrichten omwonendenoverleg	COA/Gemeente
24/7 telefonische bereikbaarheid van de locatie	COA
Opmaken incident-/overlastrapporten	COA

3.3.1 Melden van overlast/incidenten

Incidenten kunnen gemeld worden bij de COA medewerker(s) van de opvanglocatie en via de reguliere kanalen van de politie: 112 (spoed) of 0900-8844 (geen spoed). De opvanglocatie wordt 24 /7 bemenst door het COA. De melding wordt zo spoedig mogelijk afgehandeld, genoteerd en de melder zal zo mogelijk uiterlijk binnen 48 uur een inhoudelijke reactie op zijn (telefonische) melding krijgen. Het COA registreert en bespreekt de meldingen met de gemeente zodat hierop gemonitord kan worden. Voor de politie geldt in het algemeen dat de gebruikelijke kanalen bereikbaar zijn in geval van meldingen van acute overlast of gedragingen die daar aanleiding toe geven. Wekelijks stuurt het COA een rapportage van plaatsgehad hebbende incidenten via de mail naar politiecontactfunctionaris en gemeentelijke veiligheidscontactfunctionaris.

4. Strafbare feiten/ernstige ordeverstoringen

Het lokaal bevoegd gezag is leidend in de tolerantiegrenzen bij ordeverstoringen en/of het plegen van strafbare feiten. Bij strafbare feiten treedt de politie op onder het gezag van de officier van justitie en kan bijvoorbeeld iemand staande houden of een verdachte aanhouden.

5. Bewustwording/signaleren radicalisering

COA-medewerkers zijn, net als de politie getraind in het herkennen van signalen van radicalisering, extremisme en jihadisme. Signalen dienen tijdig doorgegeven te worden aan:

- Contactpersoon van de politie
- Aandacht functionaris radicalisering van de gemeente

Radicalisering en vormen van extremisme, criminaliteit en ronselpraktijken moeten zoveel mogelijk worden voorkomen. In de periferie rondom de opvanglocatie is waakzaamheid geboden voor dergelijke praktijken.

Iedereen die de locatie bezoekt moet zich aan- en afmelden bij de COA Locatiemedewerker. Signalen rondom radicalisering worden meegenomen in het veiligheidsoverleg tussen politie, gemeente en COA.

De intensiteit van de inzet van de onder punt 6 vermelde organisaties/functionarissen zal in het begin hoog zijn. Tussentijds zal doorlopend gemonitord worden of deze hoge inzet nog steeds noodzakelijk is. Indien nodig kan er op- of afgeschaald worden.

6. Communicatie, afstemming en overleggen (structuur/frequentie nader te bepalen)

Uitgangspunt is dat steeds een frequente en adequate communicatie en afstemming plaatsvindt tussen de gemeente, COA, politie en andere betrokken partijen. Dit vindt zoveel mogelijk plaats binnen bestaande structuren en op logische momenten. Daarnaast zijn er speciale overleggen in het leven geroepen:

Kernteam opvang (één keer per twee weken, eerste maand wekelijks)

- Programmamanager gemeente (voorzitter en secretariaat)
- Communicatie gemeente
- Adviseur veiligheid gemeente Bloemendaal
- Locatiemanager COA

Het veiligheidsoverleg (één keer per twee weken, indien nodig kan er op- en afgeschaald worden)

- Adviseur veiligheid gemeente Bloemendaal (voorzitter)
- Programmamanager gemeente Bloemendaal (secretariaat)
- Contactfunctionaris politie
- Contactfunctionaris boa's
- Locatiemanager COA

Het omwonendenoverleg (frequentie in overleg met omwonenden bepalen, in eerste instantie maandelijks)

- Locatiemanager COA (voorzitter en secretariaat)
- Programmamanager gemeente
- Omwonenden
- Politie/ 'Ambtenaren gemeente veiligheid indien noodzakelijk gezien de agenda
- Andere stakeholders indien noodzakelijk gezien de agenda

De overleggen kunnen waar nodig worden op- of afgeschaald in frequentie en starten minimaal drie maanden voorafgaand aan de opening van de opvanglocatie.

7. Aanpassingen in de omgeving van de opvanglocatie

Tijdens bewonersbijeenkomsten en een gezamenlijk uitgevoerde schouw zijn aanpassingen gevraagd en besproken om de fysieke omgeving veiliger en leefbaarder in te richten, zowel voor de nieuwe bewoners van de opvanglocatie als voor de gebruikers en bewoners van de omgeving van de nood-opvang.

De aanpassingen die vóór de opening van de opvanglocatie worden uitgevoerd zijn:

1. Extra verlichting en cameratoezicht op de opvang locatie,

2. Parkeren fietsen
3. Aanpassingen groen op terrein opvang locatie

Verder wordt er gekeken of een aanpassing op de huidige verkeerssituatie noodzakelijk is.

Bijlage

Zie bijlage huisregels, deze maakt onderdeel uit van het Veiligheidsplan.